

Statens vegvesen

Vedlegg 1 – Høringsnotat

Høring om forslag til forskrift om endring i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort (førerkortforskriften)

Trafikant og kjøretøy
Trafikant
29. april 2022
Vår ref. 22/77356

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
2	Bakgrunn.....	3
3	Dagens regelverk	3
4	Forslag til endring	4
4.1	Dokumentasjon på førerett – krav om gyldig fysisk førerkort	6
5	Videre oppfølging	6
6	Forslag til endringsforskrift.....	6
7	Økonomiske og administrative konsekvenser	7
8	Høringsfrist	7

Høringsnotat – Forslag til forskrift om endring i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort (førerkortforskriften)

1 Innledning

I brev av 22. april 2022 ber Samferdselsdepartementet om at Statens vegvesen fremmer forslag om endring av førerkortforskriften, slik at perioden ukrainske førerkort anerkjennes i Norge forlenges fra tre til tolv måneder. Departementet presiserer samtidig at det per i dag ikke foreslås endringer i kravet om at flyktninger må ha gyldig førerkort for at føreretten anerkjennes. Samtidig bes Statens vegvesen om å følge med på utviklingen på området, for å fortløpende vurdere eventuelle andre måter å verifisere føreretten.

På denne bakgrunn sender Statens vegvesen forslag til endring av forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort (førerkortforskriften) kapittel 8 og 9 på høring.

Forslag til endringsforskrift følger som vedlegg 2 til høringsbrevet.

2 Bakgrunn

Som følge av den pågående situasjonen i Ukraina har et stort antall ukrainske flyktninger ankommet Norge. Personer som har flyktet fra Ukraina kan få midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34.¹ Flyktninger fra Ukraina kan også søke beskyttelse på individuelt grunnlag etter utlendingsloven § 28.² Fram til ukrainske flyktninger får innvilget opphold og tar fast bopel her i landet, vil føreretten reguleres av førerkortforskriften § 8-2. Førerkortet er da gyldig for kjøring i inntil tre måneder. I de tilfellene flyktningene har tatt fast bopel gjelder reglene i førerkortforskriften § 9-3. Også i disse tilfellene er førerkortet gyldig for kjøring i Norge i inntil tre måneder.

Når flyktninger får beskyttelse (opphold), på kollektivt eller individuelt grunnlag etter utlendingsloven, medfører det at de blir registrert som bosatt i folkeregisteret. Etter førerkortforskriften § 2-3 vil da utgangspunktet være at de anses å ha *fast bopel* i Norge i førerkortsammenheng. Utlendingsmyndighetene har åpnet opp for at ukrainere kan gis kollektiv beskyttelse i ett år om gangen i inntil tre år.

3 Dagens regelverk

Hovedregelen er i dag at ukrainske førerkort, i likhet med førerkort fra andre land utenfor EØS, aksepteres for bruk i Norge i tre måneder. Hovedregelen om tre måneders anerkjennelse av førerkort fra land utenfor EØS sammenfaller med tiden statsborgere fra

¹ [Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her \(utlendingsloven\)](#)

² [UDI – informasjonsside for personer som har flyktet fra Ukraina og skal søke beskyttelse i Norge](#)

land utenfor EØS normalt kan oppholde seg i Norge på besøk. Det fastsatt to unntak fra hovedregelen om tre måneders anerkjennelse. Personer med førerkort fra land utenfor EØS, som oppholder seg i Norge midlertidig, og har gyldig oppholdstillatelse og arbeidskontrakt utover tre måneder, kan kjøre her i landet i inntil seks måneder. Videre kan personer som ikke har fast bopel i Norge, og som kjører et utenlandsregistrert kjøretøy i internasjonal trafikk i henhold til Wien-konvensjonen om vegtrafikk av 1968, kjøre i inntil ett år i Norge. Sistnevnte alternativ er fastsatt som en følge av forpliktelsene i Wien-konvensjonen, men er et alternativ som trolig normalt har liten praktisk betydning i Norge. Dette fordi de fleste som oppholder seg i Norge i mer enn seks måneder, i førerkortsammenheng vil anses å ha fast bopel i Norge.

Personer som ikke anses å ha fast bopel i Norge kan ikke få utstedt norsk førerkort. Personer som oppholder seg i Norge i mer enn tre måneder, men ikke tar fast bopel her, og som ikke er omfattet av et av unntakene nevnt ovenfor, står derfor uten mulighet til å fortsette å kjøre her i landet.

Personer som tar fast bopel i Norge kan også kjøre på førerkort fra land utenfor EØS i inntil tre måneder. Årsaken til at man tillater bruk av førerkort fra land utenfor EØS i en begrenset periode når innehaveren tar fast bopel her i landet, er at det er ansett som ønskelig at de som bosetter seg her og ønsker å kjøre på norske veier, raskest mulig får utstedt et norsk førerkort. Førerkort fra et fåtall land (12 land per 2022) aksepteres for innbytte i Norge jf. innbyttereglene i førerkortforskriftens kapittel 10. Det stilles krav om praktisk prøve for gjennomføring av innbytte. Innehavere av førerkort fra øvrige land må gjennomføre fullstendig opplæring og prøver, for å kunne få utstedt norsk førerkort. Ukrainske førerkort gir ikke grunnlag for innbytte til norsk førerkort, og dette foreslås heller ikke endret.

Det er en forutsetning for anerkjennelse at innehaveren kan dokumentere førerretten med et gyldig fysisk førerkort. Førerkortet må være utstedt etter modell av Genève-konvensjonen av 1949 eller Wienkonvensjonen om vegtrafikk av 1968, EU/EØS-modell, eller nasjonal modell dersom det medfølger en autorisert oversettelse til norsk jf. førerkortforskriften § 8-2 tredje ledd. Nasjonalt førerkort godtas også sammen med et internasjonalt førerkort jf. førerkortforskriften § 8-2 femte ledd.

4 Forslag til endring

Det foreslås med dette at perioden for anerkjennelse av ukrainske førerkort utvides fra tre måneder til ett år. Som vist under punkt 2 har ukrainske statsborgere fått innvilget kollektiv beskyttelse i Norge i ett år.

Etter dagens regelverk vil innehavere av ukrainsk førerkort, både de som anses å oppholde seg her midlertidig og de som tar fast bopel, stå uten gyldig førerrett i Norge etter tre måneder. Erverv av norsk førerkort vil forutsette full opplæring og gjennomføring av prøver, og norsk førerkort kan ikke utstedes med mindre søker anses å ha tatt fast bopel her i landet. Det er usikkerhet knyttet til hvor lenge de ukrainske flyktningene vil bli værende i Norge, og erverv av norsk førerkort er et tidkrevende og kostbart tiltak sett opp mot muligheten for at oppholdet blir av begrenset varighet.

Etter hva Statens vegvesen kjenner til er det fleste flyktningene som har kommet fra Ukraina til Norge under kollektiv beskyttelse. Det er fastsatt flere unntak som skal gjøre situasjonen for flyktningene enklere, og sørge for at de raskest mulig kan delta i det norske samfunnet.

Statens vegvesen har ikke detaljert kunnskap om det ukrainske systemet for trafikkopplæring og prøver. Tall fra World Health Organization (WHO) viser at Ukraina hadde omtrent fem ganger så mange dødsulykker per 100.000 innbyggere som Norge (13,7 pr. 100.000 mot 2,7 i Norge).³ Norge har hatt stor nedgang i antall dødsulykker de siste årene, mens Ukraina har ligget stabilt. Risikoen for å havne i trafikkulykker er altså større for en fører i Ukraina enn den er for en fører i Norge. Det er imidlertid ikke mulig å beregne hvor stor økning i risiko det eventuelt innebærer å øke perioden ukrainske førerkortinnehavere kan kjøre på norske veger. Innehavere av ukrainsk førerkort kan allerede i dag kjøre i inntil tre måneder i Norge, og i enkelte tilfeller også i seks måneder eller ett år. Statens vegvesen er kjent med at flere andre europeiske land har iverksatt tiltak eller vurderer å iverksette tiltak som skal sikre anerkjennelse av ukrainsk førerrett. Det er også kjent at EU-Kommisjonen har iverksatt et arbeid som blant annet omhandler anerkjennelse av ukrainske førerkort og kompetansebevis, og det er ventet at det kommer felles tiltak eller anbefalinger på området.

Statens vegvesen vurderer at det kan være hensiktsmessig å begrense utvidet anerkjennelse av den ukrainske førerretten til å gjelde for førerkort klasse B. Dette er begrunnet i ulykkesstatistikk, og manglende kunnskap om opplæring og prøver for førerkort i tunge klasser i Ukraina. Kjøretøy i tunge klasser innebærer økt skadeomfang ved ulykke. Statens vegvesen har heller ikke kunnskap om i hvilken grad det stilles helsekrav for tunge kjøretøy som sammenfaller med EU-kravene.

Statens vegvesen er kjent med at enkelte land som anerkjenner ukrainske førerkort har begrenset anerkjennelse til førerkort klasse B. Som eksempel godkjenner **Danmark** ukrainske førerkort for kjøring i Danmark i inntil 180 dager. Etter disse 180 dagene må det gjennomføres et innbytte til dansk førerkort. Søker må da levere helseattest og erklæres at førerretten ikke har vært tilbakekalt eller tapt, eller gitt med begrensninger. For å kunne bytte inn førerkort i tunge klasser stilles det krav om praktisk prøve.⁴ I **Sverige** aksepteres ikke ukrainske førerkort for innbytte⁵, men førerkort fra land utenfor EØS som oppfyller visse vilkår om utforming er gyldige for kjøring i Sverige i inntil ett år etter at innehaveren er folkeregistrert i landet⁶. **Finland** aksepterer førerkort utstedt i Ukraina i opptil to år etter at

³ <https://www.who.int/publications/i/item/9789241565684>

⁴ <https://fstyr.dk/da/K%C3%B8rekort/Vejledning-om-k%C3%B8rsel-i-Danmark-for-indehavere-af-ukrainsk-k%C3%B8rekort>

⁵ <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Korkort/har-korkort/utlandska-korkort/korkort-fran-lander-utanfor-ees/>

⁶ <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Korkort/har-korkort/utlandska-korkort/>

innehaveren har tatt fast bopel⁷. For å kunne gjennomføre et innbytte til finsk førerkort kreves det at visse vilkår er oppfylt, samt gjennomføring av praktisk og teoretisk prøve.

Videre vurderer Statens vegvesen at behovet til majoriteten av de ukrainske flyktingene som nå er kommet til Norge trolig vil være dekket av at man kan føre kjøretøy som inngår i førerkort klasse B. På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor foreslår Statens vegvesen at den utvidede perioden ukrainske førerkort er gyldige for kjøring i Norge kun skal gjelde for førerkort klasse B. **Statens vegvesen ber om innspill fra høringsinstansene om den foreslåtte endringen for ukrainske førerkort i Norge (økning av gyldighet fra tre måneder til ett år) kun skal gjelde førerkort klasse B eller for førerkort i alle klasser.**

4.1 Dokumentasjon på førerett – krav om gyldig fysisk førerkort

Anerkjennelse av utenlandsk førerett i Norge forutsetter at det kan fremvises et gyldig fysisk førerkort som dokumenterer førerrettighetene. Dette foreslås ikke endret. Det må altså kunne fremvises et gyldig fysisk ukrainsk førerkort for at innehaveren skal kunne kjøre i Norge.

Førerkortet må være utstedt etter modell av Genève-konvensjonen av 1949 eller Wienkonvensjonen av 1968 om vegtrafikk. Førerkort etter nasjonal modell aksepteres også dersom det medfølger en autorisert norsk oversettelse eller et internasjonalt førerkort.

5 Videre oppfølging

EU-Kommisjonen har tatt initiativ til en vegtransportavtale med Ukraina, og det kommer frem av dette initiativet at man ønsker å avtalefeste anerkjennelse av ukrainske førerkort og yrkessjåførkompetanse.⁸ Det er forventet at Kommisjonen vil vurdere hvordan utfordringer knyttet til utstedelse av ukrainske førerkort (f.eks. i forbindelse med førerkort som er tapt, førerkort med utløpt gyldighetsdato o.l.) kan løses. På [denne siden](#) finnes det et oversiktskart som viser til aktuelle regelverk for ukrainske førerkort i de ulike EU-landene per i dag.

Etter det Statens vegvesen kjenner til får de fleste ukrainske flyktinger, som tidligere nevnt, kollektiv beskyttelse i ett år. Denne perioden kan forlenges i ytterligere to år. Det kan være behov for ytterligere endringer i førerkortregelverket etter hvert som tiden går. Statens vegvesen vil også følge med på eventuelle tiltak eller anbefalinger som fastsettes i EU.

6 Forslag til endringsforskrift

Forslag til endringsforskrift følger som vedlegg 2 til denne høringen.

⁷ <https://ajokortti-info.fi/sv/grundkunskaper-om-korkort/utlandska-korkorts-giltighet-i-finland>

⁸ https://transport.ec.europa.eu/news/ukraine-commission-requests-council-mandate-negotiating-road-transport-agreements-ukraine-and-2022-04-06_en

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer en utvidet anerkjennelse av førerkort som allerede er utstedt og som innehaveren fysisk kan framvise. Forslaget innebærer derfor ingen administrative kostnader for førerkortinnehaver. Videre innebærer forslaget at innehavere av ukrainsk førerkort i en lengre periode enn tidligere kan kjøre i Norge, og at utgifter og tidsbruk den enkelte vil bruke på opplæring og prøver i Norge utsettes tilsvarende.

Statens vegvesen vil informere ut om den eventuelle endringen på vegvesen.no. Forslaget innebærer ellers ingen administrative tiltak eller økonomiske konsekvenser for Statens vegvesen.

8 Høringsfrist

Vi ber om høringsinstansenes uttalelser innen **22. mai 2022**. Svar som kommer inn etter denne fristen, kan ikke regnes med å bli tatt hensyn til.

Høringssvar kan enten:

- lastes opp elektronisk under selve høringen på våre nettsider,
- sendes som e-post til firmapost@vegvesen.no eller
- sendes pr. post til:

Statens vegvesen
Trafikant og kjøretøy
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Vennligst oppgi vårt referansenummer **22/77356** dersom høringssvar sendes inn via e-post eller pr. post.

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Tlf: (+47) 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no

www.vegvesen.no

Tryggere, grønnere og enklere reisehverdag